
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA

Kč 15,–

4 prosinec
2002-3
65. ročník

Bér čumíza / Bar čumíza
(*Setaria italica* ssp. *maxima*)

OBSAH

Co s pedagogickými seniory.....	3
České zemědělství v rozšířené Evropě.....	4
Stane se mimoprodukční funkce zemědělství nutností?	
II. část.....	7
Európske okienko.....	9
Vznikne „Asociace středoškolského vzdělávání pro rozvoj venkova a krajiny“?.....	10
Informační centrum Evropské unie při Delegaci Evropské komise v České republice.....	10
Ze zápisu	11
Ivanskí chovatelia koní chcú vstúpiť do EÚ pripravení.....	12
Mobility posluchačů učitelství.....	13
Soutěž o “Bramborový květ Vysočiny”	13
SPoŠ v Trnave – 80. ročná jubileantka.....	14
Stručný přehľad SOUP – Pribeník.....	15
Oslavy jubilea	16
50 rokov Stredného odborného učilišta poľnohospo- dárskeho vo Viničkách	16
50 let Střední zemědělské technické školy v Mladé Boleslavi	17
Vánoce v Opočně	18
Nabídka odborných knih Nakladatelství Brázda.....	18
Fotbalisté z Podbořan na světový turnaj do Šanghaje.....	18
Recenze.....	20
Jaroslav Smolák	21

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

Je-li na Štědrý den východ slunce jasný, urodí se jarní obilí.

Svítlí-li na Štědrý den od deváté hodiny jasně slunce, bude krásné počasí na žně obilné, senné i otavové.

Na Štědrý večer hvězdičky – ponesou vajíčka slepičky.

Padá-li na Štědrý večer v noci sníh, urodí se mnoho chmele.

PF 2003

Připadne-li Nový rok na středu, lze očekávat příznivý rok, mnoho vína, ale žádný med.

Novoroční noc jasná a klidná, bude povětrnost pro úrodu vlídná.

Svítlí-li na Nový rok slunko, co by forman pár koní okšíroval a zapráhl, bude sedlák pohodlně klidit.

Na Nový rok déšť – o velikonocích sníh.

Na Tři krále – zima stále.

Třpytí-li se hvězdy tu noc před Třemi králi, rodí se hojně bílí beránci.

Na Tři krále mnoho hvězd – urodí se hodně bramborů.

Co s pedagogickými seniory

Každé časové období života na naší Zemi je charakterizováno ústředním moderním trendem, který se projevuje v celé společnosti. V současnosti stále ještě přežívá období s vývojem na trvale udržitelný rozvoj (sustainable development), jehož zásady se pak promítají do nejrůznějších oblastí, aniž by byla zachována potřebná rovnováha a vyváženost.

V nejbližší budoucnosti bude tento trvale udržitelný rozvoj vyžadovat daleko účelovější rovnováhu mezi ekonomickými, ekologickými a zejména sociálními faktory, kde především poslední skupina je dosud nedostatečně vnímána. Budou to právě demografické trendy, které budou ovlivňovat život kolem nás, trendy vycházející ze změn v rozmístění obyvatelstva mezi městy a venkovem, ze změn ve věkovém rozvrstvení, posunutí hranice stáří v důsledku prodloužení života.

Číselné charakteristiky varují !

Ze statistiky vyplývá, že v roce 1950 bylo ve světě 198 milionů lidí starších 60 let, v roce 2000 již evidujeme skoro 600 milionů a v roce 2050 se předpokládá, že jejich počet se bude blížit dvěma miliardám. Stejně varující čísla máme i v České republice, kde nad 60 let žije v současnosti 19 % obyvatelstva a roce 2050 je předpoklad nárůstu na 40 %.

S těmito čísly úzce souvisí změny v délce života, kvalitnější potravou, zdravotní péčí atd. se očekává prodloužení délky života do roku 2025 u mužů o 15–20 let, u žen dokonce až o 25 let. Samozřejmě v odvislosti od životních podmínek budou tzv. rozvojové země na tom hůře a Česko také nebude stát v popředí zemí s nejdelší věkovou hranicí. Obecně známý je příklad ze soudobého Švédska, kde je již nyní průměrná délka života u mužů přes 71 let a u žen 75 let. Náš statistický průměr udává u mužů 65,5 a u žen 71 let. Máme tedy co dohánět a průměry pedagogických seniorů se téměř neliší od průměrných údajů obyvatelstva naší republiky.

Co vyplývá z demografických rozborů obyvatelstva ?

Pokusím se zaměřit na jednu skupinu obyvatel, která zasvětila svůj život zajišťování výchovy a vzdělávání zejména mladé generace, tedy na učitele v obecném pojetí. Počet seniorů v této oblasti stoupá a jejich využitelnost pro stát je mizivá, i když tato skupina dále sdílí problémy současné společnosti, její potřeby, její budoucí cíle.

Přechod z prostředí s mladou generací do často bezútešné samoty člověka, jehož tvůrčí potenciál zdaleka není vyčer-

pán, je často šokující. Zatím co část této skupiny propadá naprosté bezútešné skepsi, další část hledá možnosti finančního zlepšení nedostatečných důchodů i za cenu ztráty své důstojnosti a jen malá skupina se dokáže dále prosadit a žít optimálně svůj život.

Co se vlastně „soudobým pedagogickým starcům„ nabízí ?

- a) pokračování učitelské činnosti s různě dlouhými úvazky
- b) služby na internátech
- c) nehonorované posty v různých poradních sborech či komisích
- d) atd.
- e) NIC !!

Protože se ale jedná o často velmi kvalifikované odborníky s dlouholetými zkušenostmi, stálo by za úvahu jejich lepší využití, např.:

- a) při úpravách a tvorbě nových curiculů třeba i u nových předmětů
- b) při řešení otázek mezipředmětových vztahů
- c) při odborných námětech při využívání školních poleší
- d) při přednáškách, aktivních námětech atd., při spolupráci s dosavadními učiteli, ne každý je odborně fundován, ne každý má čas na účast v těchto jednáních
- e) nejrůznější zpracování historických poznatků o alma mater nad rámec oficiálních kronik

Námětů a možností je mnoho. V každém případě by měly školy zabezpečit svým bývalým kantorům jednu společenskou místnost, dostupný psací stroj, počítač atd. včetně papírů, disket a dalších pomůcek gratis.

Náklady by rozhodně nebyly veliké a škole, školství i společnosti by se určitě dobře zhodnotily. Chce to jen chtít, zajistit trochu finančních prostředků, vlídné slovo a promyslet si náplň pro jejich činnost, třeba formou „malinkatých grantů“. Pracovníci, kteří nedovedou využít tyto možnosti, kteří umí jen plnit dané úkoly a jejichž kreativní schopnosti myšlení jsou malé, tito se v tvrdém prostředí EU neuplatní a jejich náhrada ..., to je jen otázka času.

Co tedy závěrem malého příspěvku?

Měl by upozornit na možnosti, které nám přináší stále stoupající základna starých pedagogů – seniorů pro budoucí rozvoj. Není to problém nový, otázkami starší generace uvnitř společnosti se zabývá dlouhodobě řada institucí včetně OSN, která navrhuje systémový přístup, jenž vychází ze soudobých globálních zkušeností.

Některé vlády již řeší řadu otázek, sám jsem měl možnost spolupracovat na projektu Francie pro její zámořské departamenty v Karibiku (Guadeloupe, Martinik, St. Martin ad.). Základem byl již Vídeňský plán, který začal řešit komplexně problematiku starších občanů již v roce 1982, bohužel byl pro většinu obyvatel Česka neznámý a nedostupný. Zlepšení nastalo až v roce 1999, kdy byl přijat tzv. Koncepční rámec pro mezinárodní rok starších občanů, který vychází z Principů OSN pro život starších občanů. Zdravý život, využití odborného potenciálu a i celoživotní rozvoj je pro současnou generaci „starců“ základní podmínkou.

V České republice nám dosud chybí vůle, prostředky i vědomosti k tomu, aby byl nastartován program mezi-

generačního sociálního rozvoje, který by byl důstojným protějškem současných vědeckotechnických programů.

„Starý člověk není odepsaný člověk“, zaznělo na Mezinárodní konferenci OSN v březnu t.r. v Madridě, a je jen potěšující, že tento problém je stále hlouběji a systematicky řešen, a to nejen ve zdravotnictví, ale i ve sféře vzdělání a v dalších oblastech.

Zde se tedy objevují náměty, jak dále se stárnoucími pedagogickými seniory, kteří překročili svůj životní kulminací bod, ale se kterými je nutné na jejich sestupné dráze stále ještě počítat.

Dr. Dipl. Ing. Eugen Král, Trutnov

České zemědělství v rozšířené Evropě

Dne 11. listopadu 2002 se v jihlavském Domě kultury konala konference na téma České zemědělství v rozšířené Evropě, kterou pořádala Agrární komora ČR – Informační středisko pro zemědělství a venkov.

V následujícím článku Vás seznámíme s obsahem referátů hlavních přednášejících, v dalším čísle Zemědělské školy pak s diskuzí a závěry konference.

Očekávání českých zemědělců od rozšířené Evropy – rovné podmínky

„Dnes stojíme před závěrečným jednáním o začlenění našich agrárních odvětví do Společné zemědělské politiky Evropské unie. Připomeňme si, čím jsme prošli a jaký je dnešní stav“, zahájil seminář prezident Agrární komory ČR pan Václav Hlaváček.

„Po cenové liberalizaci, těsně po roce 1989, došlo i k drastické redukci státní podpory zemědělství. Předrevoluční podpora, která byla srovnatelná s podporou v Unii, se snížila na pouhých několik procent původní výše.

Po celých 13 let tlumilo zemědělství inflaci na úkor mezd a na úkor majetku zemědělců. Ceny zemědělských potřeb se zvýšily za toto období dvakrát více, než ceny placené za zemědělské produkty zemědělcům. Je to způsobeno naším nerovnoprávným postavením na trhu ve srovnání s našimi dodavateli i odběrateli. A to především nízkým stupněm našeho sdružování při nákupu potřeby při prodeji našich výrobků, ale také nízkou angažovaností státu v agrární politice.

V tomto prostředí probíhal proces privatizace a transformace tak, jak byl předepsán příslušnými zákony. Z tohoto prostředí a z těchto procesů jsme vyšli se ztrátou jedné třetiny

produkce, se ztrátou padesáti pěti procent stád skotu, s úbytkem sedmdesáti procent pracovníků a s třígeneračním zadlužením.“

Dále pan Hlaváček hovořil o nedořešených transformačních závazcích a dalších skutečnostech, které zapříčinily dnešní složitý stav, jehož důsledkem je i mj. odchod neschopnějších pracovníků, technologické zaostávání a snižování konkurenceschopnosti. Poté, co se negativní tendence začaly oslabovat (v r. 2000 a 2001 odvětví dokonce dosáhlo zisk), přišel těžký letošní rok s přírodní katastrofou a se všemi známými důsledky a následky.

Agrární komora navrhla komplex opatření k řešení důsledků povodní i ke zmírnění dopadů ze snížení příjmů zemědělců.

K řešení důsledků povodní bylo navrženo: odložení splátek bankovních úvěrů PGRLF, splátek z privatizovaného státního zemědělského majetku a nájemného z půdy, povodňové půjčky, přímou dotaci postiženým, odložení splátek a další opatření.

Ke zmírnění důsledků výpadků v příjmech zemědělců byla navržena operativní opatření: zabezpečení intervenč-

ního nákupu některých plodin, zvířat a produktů, uplatnit kompenzační platbu na ha, vyřešit staré transformační závazky ...

V projevu dále vyjádřil nesouhlas s návrhem rezortního rozpočtu na rok 2003.

K zákonodárcům a k parlamentu se představitelé Agrární komory obrací s žádostí o navýšení zemědělského rozpočtu, o urychlené přijetí zákona o Státním zemědělském intervenčním zákoně, o úpravu zákonných podmínek prodeje zemědělské a lesní půdy, o úpravu dlouhodobých pronájmů půdy a o okamžité zastavení prodeje státní půdy.

Nesouhlasí s diskriminačními návrhy unie, se čtvrtinovými přímými platbami po vstupu, nízkými nabídkami produkčních kvót, s nízkým objemem prostředků na rozvoj českého venkova.

Plně podporují návrhy české vlády v kapitole Zemědělství tak, jak je předložila Evropské komisi a žádají představitele parlamentních politických stran o podporu nastíněných požadavků.

Postup začleňování českého agrárního sektoru do struktur Evropské unie

Ministr zemědělství Jaroslav Palas se ve svém projevu o aktuální situaci v rezortu zaměřil především na dva okruhy problémů – realizaci agrární politiky k řešení zhoršující se důchodové pozice zemědělců a s ní spojených opatření a na vyjednávání podmínek pro české zemědělce pro vstup do EU.

Nejdříve se věnoval okruhu druhému – **přistoupení českého agrárního prostředí do prostoru EU**. Zde za stěžejní otázku považuje vyjednávání kvót a limitů podle přijaté strategie – použití referenčního období 1995 – 1999 se 4, respektive 5 výjimkami. U prioritních položek bude tvrdě obhajovat naše vyjednávací pozice stanovené v pozičním dokumentu. Výsledné jednání povede k určitému kompromisu, který ale musí být akceptovatelný a motivující pro vstup do EU.

Čerpání přímých plateb vyžaduje dobudovat institucionální a administrativní kapacity, a i když objem navrhovaných přímých plateb je pro zemědělce zklamáním, je možné čerpat prostředky i z jiných zdrojů (Společná zemědělská politika, Fond soudržnosti).

Za nesporné pozitivum považuje pan ministr očekávané zvýšení hospodářského růstu v ČR. Vstupem do EU se

vyhneme negativním opatřením ochranné politiky EU a získáme dlouhodobé zajištění stabilních podmínek Společné zemědělské politiky pro zemědělské podniky.

Reforma spojená s Agendou 2000 prohloubila přechod od podpory cen k přímé podpoře. Pan ministr objasňoval příjmy v zemědělství v budoucnu, možnost jejich vyrovnání z národních zdrojů i doprovodná opatření a podpory. Zemědělská výroba se bude muset více přizpůsobit požadavkům spotřebitele, tlak na kvalitu naší produkce je cestou zabezpečující prosperitu našeho agrárního sektoru, zdůraznil.

Ministerstvo zemědělství rovněž čeká aktualizace koncepce agrární politiky z hlediska dlouhodobého výhledu, EU už dlouhodobé programy pro realizaci reformních opatření připravuje. Budoucnost Evropy se mění ve prospěch multifunkčního zemědělství.

V závěru první části svého vystoupení se pan ministr věnoval otázce podpory vstupu do EU u našich zemědělců. V případě nepřistoupení zůstaneme osamoceni bez možnosti využít ochranná opatření EU, naši zemědělci budou postupně likvidováni, protože nebudou schopni se dohodnout s ostatními, především kandidátskými zeměmi na nákladech, cenách apod., bylo by to de facto soutěžení s celou EU a nejenom s ní! EU zajišťuje stabilizované prostředí pro dlouhodobé podnikatelské aktivity, kladem budou i zásadní změny při oceňování majetku.

Od EU se pan ministr vrátil k současné složité ekonomické situaci **zemědělské prvovýroby**. Uvedl výše finančních prostředků vložených do zemědělství do konce roku, ministerstvo zemědělství připravuje navíc i řadu legislativních a organizačních patření (pozemkové banky, zákon o pachtu, zákon o daních z nemovitosti...). Upozornil, že připravují opatření k akceptování odbytových družstev, měsíčně se chystá rezort analyzovat výpadek tržeb u zemědělských komodit (pokles cen u výrobců), uvažuje o předložení návrhu změny zákona o dani z příjmu.

V neposlední řadě se pan ministr zmínil o aktuálním stavu využívání programu Sapard. Zájem o program se projevil vyšším počtem podaných projektů (913) oproti 1. kolu (881), pro žadatele postižené povodněmi je určeno mimořádné kolo s uzávěrkou v první polovině prosince.

V závěru svého vystoupení pan ministr Palas přítomné ubezpečil, že naznačená podpůrná opatření zmírní obtížnou situaci českých a moravských zemědělců.

Sociálně ekonomické vlivy rozšíření EU na českou společnost

Předseda vlády Vladimír Špidla hned v úvodu svého výstupu podpořil názor ministra Palase. Zemědělství je významnou součástí národního hospodářství a čeští zemědělci hospodařící na české půdě jsou konkurenceschopní, uvedl.

Česká ekonomika působila vždy ve větším celku, v integraci jsme velmi silní, jak dokládá i historie. Jsou jiné alternativy? Ty nikdo nepředložil. Alternativy neexistují, chceme-li aby ČR byla kvalitní, civilizovaná, rozvinutá země. EU potřebuje své rozšíření, stejně tak jako nově země vstup do EU a naší povinností je vybojovat ty nejvhodnější podmínky.

Předseda vlády je přesvědčen, že naše vyjednávání je úspěšné. Záměrem EU není, aby přistupující země byly poškozené, ale každá hájí své zájmy a své představy o přijatelnosti. Narážejí na sebe rozdílné ekonomiky a v silách EU není dosáhnout srovnatelné podmínky pro všechny v jednom okamžiku. Požadavek na stejný příjem (jako v EU) je demagogie. A řešení? V podpoře ekonomického růstu. To jsme schopni v rámci evropské integrace dokázat. Vyjednávání chce, podle Vladimíra Špidly, realistickou pružnost na obou stranách.

Naše pozice je specifická – máme velkou koncentraci zemědělské výroby. Nemůžeme chtít nominálně stejné přímé platby. V okamžiku vstupu se nám otvírá evropský trh a my chceme, aby naši zemědělci byli konkurenceschopní.

Budoucností evropského zemědělství a českého zemědělství v něm je multifunkční zemědělství. Naše zemědělství se musí rozvíjet v kulturní krajině, v ekologickém prostředí. České zemědělství bylo vždy silné, svébytné, jeho vývoj po roce 1948 byl velmi krutý. Po roce 1989 se zase vždy nevažovalo o zemědělství jako o organickém celku.

Budoucnost našeho zemědělství je v integraci se zemědělstvím EU. Tam vyřešíme otázku, že čeští zemědělci budou hospodařit na české půdě. Mimo EU je to řešitelné daleko obtížněji a s malou nadějí na úspěch, uzavřel svůj proslov předseda vlády.

Postup vlády při závěrečných vyjednáváních s Evropskou komisí v kapitole zemědělství

Avizovaného státního tajemníka Pavla Teličku v tomto bodě zastoupil ministr zahraničí Cyril Svoboda.

Na kodaňském summitu (12. a 13. 12. 2002) se uzavrou vstupní jednání s 10 kandidátskými státy jmenovanými na

říjnovém zasedání Evropské rady s cílem – zajistit podpis Smlouvy o přistoupení v dubnu 2003 v Aténách. Jednání bude velmi dlouhé a obtížné. Vstup do EU vyžaduje kompletní přístup, nelze vytknout pouze jednu problematiku, např. zemědělství. Rozhodnout musíme jako o celku. Žádná země nebyla před vstupem na stejných podmínkách, které v té chvíli v EU panovaly, vysvětlil ministr zahraničí.

Úspěšné dokončení vyjednávání v kapitole zemědělství – priorita dánského prezidentství

Velvyslanec Dánského království v ČR Jørgen Bøjer věří v úspěšné dokončení, které není jen dánskou prioritou. Hned v úvodu poznamenal, že Evropa se nerozšiřuje – Česká republika byla vždy v Evropě – jen se rozšiřuje organizace EU. Rozšíření přinese prospěch všem. Vzpomenul, že proces rozšiřování už začal před 10 lety (rovněž v Kodani) a přál by si, aby dokončení proběhlo též v Kodani. Politická rozhodnutí se musí odehrát ve správný moment, důležité je dodržení časového rozvrhu, to záleží na všech členech EU. Vyjednávání je třeba uzavřít do tohoto roku (summit v Kodani), úspěch je dosažitelný, ale ne automaticky zajištěný. Rozšíření nesmí ztroskotat na ekonomické maličkosti. Zůstat mimo EU by znamenalo větší nejistotu. Česká republika bude velmi cenným partnerem, ujistil přítomné pan velvyslanec.

Dalším zahraničním hostem byl 1. rada evropské komise v ČR Ralf Dreyen. Vyzval zemědělce k realistickému a pragmatickému přístupu, a to na obou stranách. Každá členská země musí situaci objasnit u svých zemědělců. České zemědělství získá lepší přístup na evropský trh, podpůrné mechanismy pro zvýšení cen, přibudou pracovní příležitosti. Úkol, který ČR čeká, je restrukturalizace zemědělství, stoupá náročnost spotřebitelů. Evropský trh a český trh by měly být rovnoprávnými partnery. Při udržení kvality by se čeští zemědělci neměli bát o umístění svých produktů na trh, získají přínos z vyšších cen, výkupní ceny jsou v EU pevně dané do r. 2006, nejsou tak závislé na politické situaci. ČR už předem získávala podporu v programech Phare, Sapard, nové členské státy obdrží vyšší pomoc v programu rozvoje venkova, než stávající státy EU.

Pan rada vysvětlil zavedení institutu přímých plateb, ví, že se českým zemědělcům přímé platby nelíbí, ale ty nejsou ani tak důležité. Je přesvědčen, že české zemědělství je nejlépe připraveno ze všech nových členských zemí.

Adaptace činnosti organizací zemědělců na požadavky rozšířené Evropy

Generální tajemník COPA/COGECA Risto Volanen vzpomenul na obdobnou situaci v jeho zemi ve Finsku

před 8 lety. Po 7 letech jsou na tom finští zemědělci lépe. Nepřicházíte do ráje, upozornil, ale budou-li čeští zemědělci dobře hospodařit (podstatná prvovýroba) a bude-li stát uplatňovat dobrou politiku – zvládne se to!

Spolupráce s evropskými zemědělci pomůže českým zemědělcům napravit křivdy minulosti (ale pozor, nepůsobit

křivdu druhým) a ve větším společenství v Evropě umožní si pomoci navzájem.

V druhé části programu se vyjadřovali naši představitelé k písemným dotazům, poté následovala diskuze, vystoupení podnikatelů, zástupců rezortu a politických zástupců. Zprávu o této diskuzi vám přineseme v příštím čísle.

akr

Stane se mimoprodukční funkce zemědělství nutností?

II. část

V předchozí části tohoto příspěvku byly zmíněny možnosti energetického využívání krmného šťovíku. U nás pěstovaná odrůda UTEUŠA je krmivářsky vysoce kvalitní a lze ji sklízet jak na zeleno, tak pro energetické účely, kdy dorůstá výšky až 2 m a vytváří rozvětvenou robustní rostlinu. Je to vytrvalá rostlina a na jednom stanovišti vydrží 15–20 let, což je z hlediska pěstitelského i ekonomického velmi výhodné. V prvním roce po založení vytváří přízemní listy, ve druhém roce po založení dosahuje spolehlivě výnosu 10 tun suché hmoty na 1 ha. Námitky o regeneraci šťovíku po zaorání a zaplevelování nejsou namístě a je ověřena jeho naprostá likvidace zaorávkou.

Krmný šťovík je odolný vůči vymrzání a nemá vyhraněné nároky na stanoviště. Pouze zamokřené půdy s vysokou hladinou spodní vody mu nesvědčí. Jeho kulové kořeny po proniknutí do vody zahnívají a porost je tím vážně poškozen. Jinak se mu daří dobře ve všech polohách. Snáší dobře i chudší kamenité půdy a není náročný na hnojení. V průběhu vegetace je podle stavu porostu potřebné přihnojení dusíkem. Po zakořenění a zapojení porostu šťovík dobře přezimuje.

Porost se zakládá na jaře a termín setí lze posunout až do května, případně až do první poloviny června. Doporučuje se standardní výsev 5 kg osiva na 1 ha. Klíčení a zakořeňování probíhá v prvním roce pozvolna, proto je třeba dbát na řádné odplevelení ještě před zasetím. Na jaře ve druhém roce vegetace šťovík rychle obrůstá a během krátkého období od dubna do konce května vytváří podstatnou část hmoty.

Ve druhém roce již problémy se zaplevelováním nejsou. Rychlý nástup vegetace a plné zapojení účinně plevel potlačuje. Koncem května je již v plném květu a začátkem července dozrává. Sklizeň pro energetické účely je třeba dělat před dozráváním. Splní se tak podmínka pro dosažení maximální výhřevnosti a také pro přiznání dotace na půdu uloženou do klidu.

V první dekádě července je šťovík zpravidla dostatečně zaschlý (nemusí se dosoušet), což je pro energetické účely velmi výhodné. Sklízet lze běžnou mechanizací pro sklizeň silážní kukuřice nebo ho lze posekat na řádky a následně slisovat. Lisování do balíků má přednost tam, kde se bude spalovat v kotelně zařízené na spalování slámy. Šťovík lze také využívat pro výrobu standardních fytopaliv, jako jsou například drobné peletky. V tomto případě je vhodná sklizeň řezačkou. Sklizeň pro energetické účely se dělá 1x ročně začátkem července, jak již bylo zmíněno. Po sklizni šťovík velmi rychle obrůstá a vytváří hustý porost sytě zelených listů a je možné ho sklízet bez obav na zelené krmení.

Energetický šťovík je v současné době hodnocen jako velmi perspektivní plodina, poskytující zdroj obnovitelné energie. Na půdě určené k uvedení do klidu, lze takto pěstovat energii přímo na poli.

V seznamu energetických plodin, na něž mohou zemědělci získat dotaci v rámci programu „uvádění půdy do klidu“, patří lesknice (chrostice) rákosovitá. Jako alternativní plodina je hojně využívána v SRN, Dánsku, Finsku a Švédsku. Je jednak využívána jako zdroj pro výrobu buničiny (obsah ligninu je kolem 14 %, obsah celulózy 30–36 %). Stále více je také využívána jako potenciální zdroj energie – spalné teplo sušiny této plodiny je v průměru podle u nás prováděných měření 17,52 MJ.kg⁻¹.

Lesknice (chrostice) rákosovitá je vytrvalá tráva značně náročná na vodu a živiny, nenáročná na agrotechniku, dávající ve vhodných podmínkách vysoké výnosy. Je to vytrvalá výběžkatá tráva z čeledi lipnicovitých, která je přirozeně rozšířena po celém našem území, všude tam, kde je dostatek půdní vláhy. Patří mezi naše nejvyšší trávy. Výška stébel často přesahuje i 2 m a jsou zakončena dlouhou jednostrannou latou. Sterilní výhony jsou stébelné a hustě olistěné dlouhými a širokými listy. Podzemní oddenky se

rozprostírají mělce pod povrchem půdy, kořenový systém je mohutný a zasahuje hluboko do půdy.

Nároky na stanoviště

V přirozených travních porostech se nejvíce vyskytuje v okolí vodních toků. Její rozšíření do vyšších poloh ukazuje na její velkou odolnost vůči drsným klimatickým podmínkám. Na půdní reakci není zvlášť citlivá a je dobře přizpůsobivá pH v rozmezí od 4 do 7,5 s optimem kolem pH 5,0. Holomrazy ani pozdní jarní mrazíky ji neškodí.

Osevní postup a hnojení

Vhodné je zařazovat lesknici na nezaplevelený pozemek. Nejlépe po luskovinoobilních směskách a obilovinách, které následují po pícech nebo řepce olejce. Všeobecně se uvádí značná náročnost na živiny. Ve Švédsku například uvádějí každoročně 80 kg.ha⁻¹N, 30 kg.ha⁻¹K, 10 kg.ha⁻¹P. S úspěchem se ke hnojení využívají čistírenské kaly. Vhodné je hnojit vždy na jaře před vegetací.

Zakládání porostu

Závisí na tom, za jakým účelem je lesknice pěstována. Porosty určené pro energetické účely se sejí do užších řádků na vzdálenost 125 mm, výsevek je ve výši 20–25 kg.ha⁻¹. Dobře založené porosty vydrží několik let.

Ochrana porostu před škodlivými činiteli

Choroby ani škůdci nejsou při pěstování lesknice problémem. Za určitých podmínek se mohou vyskytnout listové choroby. Proti plevelům je možné zasáhnout herbicidy, používanými do jarních obilovin, a to nejlépe ve fázi 2–5 listů lesknice. Vhodný je například STARANE EC 250 nebo LONTREL 300.

Sklizeň

Sklízí se nařádkováním a vzhledem k pevnosti strniště se nemusí po posekání obracet ani shrnovat. Po proschnutí se sbírá a lisuje do obřích balíků. Pokud jde o výnosy, tak ty závisí na půdně – klimatických podmínkách stanoviště a hnojení, především dusíkem.

Na stanovištích s chudšími půdami reaguje velmi dobře na zvyšování dávek N.

Pro pěstování lesknice jako energetické nebo technické plodiny hovoří nízké náklady při zakládání porostu, minimální nutnost používání herbicidů a dalších pesticidů a poměrně nízké další přímé náklady. Nepřehlédnutelnou výhodou je také možnost jejího pěstování ve všech půdně – klimatických podmínkách od nížin až horské oblasti a možnost využívat při pěstování běžnou zemědělskou techniku.

Pěstování a využívání vhodných rostlinných druhů k energetickým účelům může napomoci k řešení řady problémů s nimiž se v současnosti zemědělství i celý venkovský prostor potýká.

Význam pěstování biomasy pro energetické účely nespočívá jen v získávání značného množství obnovitelné energie, ale má význam především jako nový program pro zemědělství a další obory. Na půdě, která je přebytná pro produkci potravinářských plodin, a je třeba ji dát do klidu, lze pěstovat nepotravinářské rostliny a doslova si tak pěstovat energii na poli. Současně je tak zajištěna údržba kulturní krajiny. Ladem ležící půda – zdroj zaplevelování širokého okolí – jistě na kráse krajině nepřidá. Další neméně významný přínos pěstování a spalování energetické biomasy je vytváření nových pracovních příležitostí. Biomasa se musí vypěstovat, sklídit, přepravit, vyrobit příslušná zařízení ke spalování, lisy na pelety či brikety apod.

Tento nový program – využívání biomasy pro energii – může přispět i k řešení naléhavých sociálních problémů snižováním nezaměstnanosti ve venkovském prostoru. Využití půdy k produkci biomasy musí však být pro zemědělce finančně přínosné, což znamená, že pro tyto účely musí být zajištěny i potřebné ekonomické nástroje. Bez příslušných finančních dotací, a to minimálně ve výši v současnosti poskytované na půdu uváděnou do klidu (5 500,- Kč.ha⁻¹), by pěstování biomasy bylo nemyslitelné. Rovněž celospolečensky jde o velmi náročný úkol, který stojí před zemědělstvím i celým národním hospodářstvím.

K tomu, aby se u nás vyrábělo alespoň 6 % energie z biomasy, budou zemědělci potřebovat všeobecnou podporu a uznání naší společnosti.

KU

**Je-li v prosinci Mléčná dráha jasně a zřetelně viděti,
bude rok budoucí úrodný;
je-li však jen částečně viditelná,
nebude mnoho obilí a vína.**

Európske okienko

História Európskej únie (dohody – zmluvy)

9. máj 1950

Schumanova deklarácia – prehlásenie francúzskej vlády obsahujúce návrh na vytvorenie organizácie, ktorá by namiesto členských štátov koordinovala a dohliadala na uhoľný a oceliarsky priemysel. Na základe tejto aktivity podpísalo 18. apríla 1951 šesť štátov – Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko a Taliansko – zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre uhlie a železo

25. marec 1957

Podpísanie dvoch tzv. Rímskych zmlúv, ktorými založilo šesť zakladajúcich štátov Európske hospodárske spoločenstvo (EHS) a Európske atómové spoločenstvo (Euroatom). Úlohou EHS bolo podporovať vytvorenie spoločného trhu a prispievať k rozvoju ekonomického života a stálemu hospodárskemu rastu prostredníctvom postupného zblížovania hospodárskej politiky členských štátov. Cieľom Euratomu bola podpora atómového výskumu, zvýšenie bezpečnosti jadrových zariadení a nadnárodná kontrola zaobchádzania so štepným materiálom

1. júl 1968

Dobudovanie colnej únie – zrušenie cla na dovoz priemyselných výrobkov medzi členskými štátmi

1. január 1973

Prvé rozšírenie EHS – jej novými členmi sa stali: Dánsko, Írsko a Veľká Británia

december 1974

Prijatie deklarácie zriaďujúcej Európsku radu ako platformy pre rozhodovanie základných politických otázok a riešenia najvážnejších problémov v rámci EHS. Zároveň bol odsúhlasený zámer obsadzovať Európsky parlament (EP) v priamych a všeobecných voľbách.

1978

Vytvorenie Európskeho menového systému (EMS), založeného na Mechanizme výmenných kurzov (ERM) a spoločnej Európskej menovej jednotke (ECU)

jún 1979

Voľby do Európskeho parlamentu – 410 zvolených poslancov z 9 štátov zasadlo v júli 1979 v budove parlamentu Palais de l'Europe v Štrasburgu

január 1981

Druhé rozšírenie EHS – desiatym členom sa stalo Grécko, najchudobnejšia členská krajina. Parlament sa rozšíril na 434 poslancov.

jún 1984

Druhé priame voľby do Európskeho parlamentu

január 1986

Tretie rozšírenie EHS – vstup Španielska a Portugalska

1986

Prijatie dvoch významných dokumentov s cieľom dokončenia jednotného vnútorného trhu: 1. „Biela kniha o opatreniach na dokončenie vnútorného trhu do roku 1992“ priniesla analýzu situácie a poukázala na prekážky, ktoré stoja v ceste k skutočnému jednotnému trhu 2. „Jednotný európsky akt“ – revízia Rímskych zmlúv s cieľom zaistenia voľného pohybu tovaru, služieb, osôb a kapitálu bez akýchkoľvek prekážok. Rada ministrov dostala nové právomoci prijímať rozhodnutia, týkajúce sa zavedenia jednotného vnútorného trhu, kvalifikovanou väčšinou namiesto dovtedajšej praxe jednomyseľnosti.

jún 1989

Tretie európske parlamentné voľby

(Pokračovanie v ďalšom čísle)

Pripravuje Mgr. Ildikó Pongóová

**Prosinec,
když je mu zima,
halí se
v bílý kožich.**

Stručné zprávy z EU

Další liberalizace obchodu se zemědělskými výrobky s Českou republikou

Nová dohoda, která předpokládá zvýšení zvýhodněného zemědělského obchodu mezi EU a Českou republikou v objemu přibližně 120 mil. eur, zahrnuje úplnou vzájemnou liberalizaci obchodu v celé řadě výrobků, včetně melasy, mnoha druhů ovoce a zeleniny, medu a ovocných šťáv. Dohoda také zakotvuje některá vylepšení dosud přiznaných ústupků a řeší nové kvóty obilnin a mléčných výrobků zařazených do bezcelních tarifů.

„Jarní den v Evropě“: Školy se připravují na diskusi o budoucnosti EU

Již několik set škol se přihlásilo na akci Jarní den v Evropě, která se bude konat 21. března 2003. Z iniciativy některých členů Evropského konventu byly všechny školy v členských státech a v kandidátských zemích vyzvány, aby se první jarní den zúčastnily diskuse o budoucnosti Evropské unie. Záměrem iniciativy, která byla podpořena prostřednictvím Konventu a Radou ministrů školství EU na jejím zasedání ve dnech 11. a 12. listopadu, je objasnit otázky evropské integrace mladším generacím a vyvolat v nich povědomí o úloze, kterou Evropa může hrát v jejich každodenním životě nejen dnes, ale snad ještě více v budoucnu. Další podrobnosti jsou uvedeny na <http://future.eun.org/>

Evropská komise navrhuje pět celoevropských měřítek k porovnávání výchovně-vzdělávacích a školicích soustav

V reakci na výzvy vyslovené lisabonským zasedáním Evropské rady, totiž vytvořit z EU do roku 2010 co nejvíce konkurenceschopnou a dynamickou znalostní ekonomiku světa, pracuje Evropská komise a členské státy na definici a realizaci společných cílů evropských výchovně-vzdělávacích a školicích soustav.

Zprávy o rozšíření

Program kodaňského summitu se soustřeďuje na rozšíření

Jednou z otázek je užívání různých jazyků v rozšířené unii: předsednictví pracuje na možnostech praktického řešení této nové výzvy – kdy k současným 11 pracovním jazykům EU se přidá i 9 dalších – aniž by došlo k ohrožení základních principů, jako např. rovnost zacházení se všemi, možnost pro všechny hovořit na vybraných zasedáních Rady vlastním jazykem a možnost dostávat podklady také ve vlastním jazyku. Nejtvrdším oříškem je však tlumočení. V současné době se tlumočí jen v 11 jazycích a přibude-li dalších 9, náklady na tlumočení – přibližně 20 tis. eur na den (přípravné zasedání rady ministrů EU) – se téměř zdvojnásobí.

Vznikne „Asociace středoškolského vzdělávání pro rozvoj venkova a krajiny“?

Po červencové konferenci se opět sešli členové koordinačního výboru (KV) Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství, aby společně s pozvanými hosty – dr. Kriegem z ministerstva školství a doc. Slavíkem a Ing. Křížem z katedry pedagogiky ČZU – pokračovali v řešení úkolů, plynoucích ze závěrů konference. Porada se už tradičně konala na SZeŠ Humpolec, a to 14. 11. 2002.

Jak dopadlo jednání v krajích?

Zástupci z řad ředitelů středních zemědělských škol měli do konce září svolat každý ve svém kraji schůzku SOŠ a SOU, domluvit se na spolupráci a zjistit zájem na účasti ve společném sdružení. Podle podkladů poskytnutých koordinačnímu výboru se sešly představitelé škol asi v polovině krajů. Představa je taková, že budou existovat silné

krajské sekce – budoucí společnou asociací centrálně jen „lehce“ koordinované.

Lze říci, že kde chtějí školy spolupracovat, tam se sešly a podporují společné sdružení. Např. v Jihočeském kraji si na společném setkání už zvolili dva zástupce a chtějí se nadále scházet, ať by sloučení dopadlo jakkoliv. Nechtějí řešit problémy jednotlivých škol, ale obecně, co je pro všechny školy společné.

Mandát ke sloučení

Obě sdružení (v úvodu jmenované a Sdružení vzdělávacích zařízení se zemědělským, lesnickým, rybářským, potravinářským a gastronomickým zaměřením) dostala od svých členů mandát jednat o sloučení. Hosté, přítomní na poradě KV, rovněž sloučení podpořili. V úvahu přicházejí varianty sloučení – jedno ze sdružení přizve do svých řad členy druhého sdružení nebo obě sdružení zaniknou a společně budou iniciovat vznik sdružení nového společného (podle přítomných ředitelů varianta nejméně vhodná).

Členové koordinačního výboru se dohodli, že jejich sdružení jako jedno z nejstarších nabídne členství Sdružení vzdělávacích zařízení. Jednání se má uskutečnit v co nejkratší době. Sloučení předpokládá změnu názvu a stanov. Název by měl být pokud možno kratší, doc. Slavík navrhl s ohledem na současné evropské trendy v zemědělském vzdělávání pojem „asociace středoškolského vzdělávání pro rozvoj venkova“.

Ze zápisu

Z jednání předsednictva Sdružení vzdělávacích zařízení se zemědělským, lesnickým, rybářským, potravinářským a gastronomickým zaměřením

Zasedání se konalo ve dnech 20. a 21. 11. 2002 ve Středním odborném učilišti a Odborném učilišti v Hluboši u Příbrami s následujícími závěry.

- **Stanovisko** všech přítomných a kolegů v kraji, který zastupují, na sloučení Sdružení vzdělávacích zařízení se Sdružením zemědělských, lesnických a potravinářských škol, školy rybářské a školních hospodářství:

Všichni přítomní konstatovali vesměs souhlas všech ředitelů obou sdružení se sloučením v jednu asociaci, která bude profesně zastupovat všechny školy ve sdružení CHE-SHA, a to zejména v krajích.

Dlouhodobě řešené úkoly KV

- Řízení motorových vozidel – o potřebné finanční prostředky by měl být posílen rozpočet. Peníze přijdou ve formě posíleného normativu na určité typy škol.
- Dotace pro školní podniky nelze, prozatím, získat, jsou jen pro školní závody. Další dotace mohou získat subjekty, kam chodí žáci na praxi.
- Nový školský zákon – maturita – v návrhu jsou předměty: český jazyk, cizí jazyk a odborné předměty, centrálně by se zadávala písemná část, ústní by byla v kompetenci každé školy. Sdružení odmítá více úrovní maturit, ale trendem v EU je dvoustupňová státní maturita.
- Pedagogická komise Sdružení uvažuje o dalším vzdělávání instruktorů (na základě akreditace) v zimním období. Zájem projevila i některá SOU. Podle kariérního řádu se počítá i s dalším odborným vzděláváním učitelů, zde nabízí pomoc i katedra pedagogiky.

Další informace

- V některých krajích se už začíná projevovat nedostatek absolventů zemědělských škol. Podle dlouhodobého vývoje rozvoje kraje je podporován rozvoj lyceí, ty ale nemohou střední odborné školy nahradit.
- Národní ústav odborného vzdělávání nabízí Sdružení zapojení do programu Leonardo, doporučeno bylo ale usilovat o pozici partnera, ne koordinátora projektu (je velmi složité).

akr

- Návrh na perspektivy činnosti sdružení

Sdružení by se mělo transformovat na Asociaci vzdělávacích zařízení se zemědělským, lesnickým, rybářským, potravinářským a gastronomickým zaměřením s touto náplní:

- a) zastupovat jednotlivé školy v kraji při harmonizaci škol a školských zařízení v kraji,
- b) využívat mozkový intelektový potenciál všech pedagogů uvedených škol pro metodické postupy při výuce, vzájemně si vyměňovat zkušenosti ve všech oblastech vzdělávání,
- c) organizovat soutěže dovedností učebních a studijních oborů,
- d) řešit společné problémy v oblasti výuky, např. organizace a řízení autoškol, svářečských kvalifikací apod.,
- e) problematika Center odborné přípravy pro zemědělské učební a studijní obory,

- f) problematika školných hospodárstiev,
- g) spolupráce s Agrárnymi komorami,
- h) akreditácie škôl od MZe ČR pro realizaci rekvalifikačních vzdělávacích programů – Kurz pro výkon obecných zemědělských činností,

- i) spolupracovat na přípravě využití Evropských strukturálních fondů (PHARE, Sokrates, Leonardo da Vinci).

Sdružení vzdělávacích zařízení navrhlo společnou schůzku předsednictev obou sdružení ve dnech 16. a 17. 1. 2003 v ISS Cheb.

Ivanskí chovatelia koní chcú vstúpiť do EÚ pripravení

Združená stredná škola poľnohospodárska v Ivanke pri Dunaji už piaty rok úspešne pripravuje žiakov pre prax v učebnom odbore chovateľ koní so zameraním na chov koní a jazdectvo. V záujme zlepšenia výchovno-vzdelávacieho procesu a celkovej prípravy žiakov v tomto odbore, prijali sme ponúknutú možnosť vycestovať do Nemecka, aby sme sa oboznámili s vysokou odbornou úrovňou chovu koní v najrenomovanejšej chovateľskej oblasti Nemecka. Nadobudnutými poznatkami chceme pozdvihnúť prípravu žiakov tak, aby sme sa priblížili a neskôr dosiahli úroveň šandardizácie výchovno-vzdelávacieho procesu v navštívenej krajine.

Na základe spolupráce Európskej únie so Slovenskou republikou, v rámci programu mobility pre odborné vzdelávanie Leonardo da Vinci, sa zúčastnili pedagogickí pracovníci Združenej strednej školy poľnohospodárskej na odbornej stáži v Spolkovej republike Nemecko. Naším hlavným cieľom bolo čo najhlbšie vniknúť do problematiky nemeckého systému výchovy pracovníkov zaoberajúcich sa chovom a výcvikom koní, rozšíriť a obohatiť si svoje poznatky z problematiky tréningu koní, ako aj navštíviť najvýznamnejšie chovateľské a výcvikové strediská v okolí Hanoveru.

Dolné Sasko je jednou z najväčších a na históriu chovu koní a jazdectva najbohatších spolkových krajín. Chová sa v nej okolo 100 000 koní, čo sa prejavuje napríklad aj tým, že takmer pri každom dome sa vo výbehoch pasie niekoľko koní. Jazdectvo je v Nemecku veľmi rozšíreným a obľúbeným spôsobom trávenia voľného času.

Navštívili sme centrum Hanoverského chovateľského zväzu v meste Verden. Nachádza sa tu sekretariát a aukčné stredisko, ktoré vykonáva evidenciu hanoverských koní, usporadúva výbery plemenných žrebčov a prehliadky kobýl a žriebät, ale organizuje aj predajné aukcie. V rozsiahlom komplexe sa nachádza sídlo sekretariátu zväzu, veľká aukčná hala s kapacitou 6 000 miest na sedenie, objekt ustajňovacích priestorov, otvorené i kryté jazdiarne, dostihová dráha s vlastnou dostihovou prevádzkou, budovy na ubytovanie personálu a sklady.

Pätnásť kilometrov juhovýchodne od Verdenu sa nachádza jeden z hlavných cieľov našej cesty – Zemská jazdecká škola pri mestečku Hoya. Je to uznávané stredisko zaoberajúce sa teoretickou a hlavne praktickou výchovou a výcvikom odborných kádrov v chove, ošetrovaní koní a v jazdectve. Škola vznikla v roku 1926 ako súkromná organizácia financovaná hlavne z príspevkov miestnych ľudí a zameraná na odbornú výchovu farmárskych synov. Sú tu ustajňovacie priestory asi pre 60 koní, jedna nekrytá a dve kryté jazdiarne, učebne teórie, spoločenské, ubytovacie, stravovacie a kancelárske priestory. Hlavnou úlohou a zároveň zárobkovou činnosťou školy je usporadúvanie tréningových kurzov dlhodobých (2–3 týždne) alebo krátkodobých (2–5 dní), pre profesionálnych aj amatérskych záujemcov. Súbežne tu prebieha praktická časť výučby takzvaných „tovarišov alebo elévov“ jazdectva, ktorá trvá 3 roky. Po týždňovej hospitácii tréningového kurzu úrovne „C“ sme pokračovali v programe návštevy hlavného žrebčína Hanoverského chovateľského zväzu v starobyľom meste Celle. Dominantou žrebčína je nádvorie s pieskovou dráhou a trávnatým kolbiskom, kde sa každoročne konajú slávnostné prehliadky plemenných žrebčov, spojené s bohatým chovateľským, športovým, kultúrnym a spoločenským programom. Hlavným poslaním žrebčína je však výber, nákup, chov a výcvik plemenných žrebčov, ako aj ich následné umiestňovanie na pripúšťacie stanice po celom Nemecku, hlavne však v Hanoverskom kraji.

Hoci je ťažko porovnávať materiáľno-technické podmienky a možnosti v Nemecku a u nás, veríme, že získané poznatky, ako aj osobné kontakty s ľuďmi z oblasti chovu koní a jazdectva bude možné postupne aplikovať do systému poľnohospodárskeho školstva zameraného hipologickým smerom. Mnohé zo získaných skúseností bude možné a potrebné zakomponovať do teoretickej aj praktickej časti vyučovacieho procesu, prípadne rozvinúť v učebných osnovách a tematických plánoch. V oblasti odborného výcviku je dôležitá čo možno najširšia účasť žiakov druhých a tretích ročníkov priamo vo výrobnom procese, v chove a pri výcviku všetkých úžitkových a vekových kategórií koní, nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Kolektív MOV zo ZSŠP v Ivanke pri Dunaji

Mobility posluchačů učitelství

Katedra pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze spolupracuje s francouzskými a finskými institucemi vzdělávajícími učitele pro oblast zemědělského školství. V současné době pracují na společném výzkumném projektu „Mobility evropských studentů učitelství zemědělského vzdělávání“, který je uskutečňován v rámci programu EU Socrates a jeho dílčího programu Comenius. Koordinátorem projektu je Ecole Nationale de Formation Agronomique (ENFA) v Toulouse – vzdělávací středisko pro učitele na středních zemědělských školách pro celou Francii, dalším z trojice partnerů je Polytechnika v Tampere ve Finsku. Hlavním cílem je aktivně poznat v jedné ze spolupracujících zemí vzdělávací praxi v přípravě nových učitelů a edukační realitu středoškolského vzdělávání.

První fáze realizace projektu proběhla v březnu 2002 formou výměnných studijních pobytů posluchačů učitelství v participujících zemích.

Během roku se ke spolupráci připojily i Technical university of Catalunya ze Španělska a Katedra pedagogiky a psychologie FEM SPU v Nitře. Aby získali zkušenosti nejenom studenti, ale vzájemně se poznali i učitelé, uspořádala katedra pedagogiky ČZU v Praze ve dnech 27. – 30. 11. 2002 1. mezinárodní setkání všech pěti účastníků projektu. Kromě domácích představitelů tak přijeli vedoucí a zástupci výše zmíněných institucí z Francie, Finska, Španělska a Slovenska, aby se vzájemně poinformovali o svých pracovištích, studijních programech a dalších aktivitách.

Třídenní rozvrh besed a diskuzí byl obohacen návštěvou Střední zemědělské školy a Školního statku v Humpolci i zpestřen kulturním programem.

O výměny je u studentů veliký zájem, první zkušenosti ukazují i značný přínos, který účastníkům měsíční studijní pobyt přinese. Rádi bychom vás proto v některém z dalších čísel seznámili se zkušenostmi studentů, kteří se stáží zúčastnili.

Soutěž o „Bramborový květ Vysočiny“

V rámci 12. bramborářských dnů v Havlíčkově Brodu se konal dne 24. 10. 2002 první ročník soutěže o „Bramborový květ Vysočiny“, který pořádala Střední zemědělská škola v Havlíčkově Brodě ve spolupráci s VÚB a ÚBS ČR.

Do prvního ročníku soutěže se přihlášily zemědělské školy z Humpolce, Poděbrad, Bruntálu, Březnice a Havlíčkova Brodu, které reprezentovali vždy dva studenti maturitních ročníků.

Před vlastní soutěží navštívili účastníci výzkumné pracoviště VÚB, kde je přivítal ředitel Ing. Vokál, CSc. a seznámil s prací tohoto odborného pracoviště. Poté si prohlédli provoz ve Škrobárnách Pohledští Dvořáci.

Vlastní soutěž byla zaměřena na pěstování, využití a zpracování brambor a byla rozdělena na dvě části. V první části soutěživí prokázali své teoretické znalosti o bramborách při vypracování otázek v podobě testů, druhá – praktická část soutěže – spočívala ve stanovení varných typů brambor, určení zdravotního stavu bramborových hlíz, stanovení škrobnatosti předloženého vzorku brambor. A zpestřením na závěr bylo usmažit co nejchutnější bramborák.

Nejlépe se těchto úkolů zhostily studentky brodské školy Zdeňka Hájková a Soňa Koňářková, které se umístily na 1. a 2. místě, čímž udělaly velikou radost Ing. Nevřkové.

Na 3. místě skončil Václav Páral, student Střední zemědělské školy v Humpolci.

Všichni účastníci dostali věcné dary od předsedy ÚBS-ČR Ing. F. Nováka, CSc. a vítězové soutěže navíc převzali následující den – při zahájení 12. bramborářských dnů – z rukou ministra zemědělství Ing. Jaroslava Palase poháry a finanční odměnu.

Vlastní soutěž i účast na odborném semináři byla podle vyjádření účastníků přínosem k rozšíření znalostí, které studenti získali při studiu ve vlastních školách.

Ing. František Stiller, SZeŠ Havlíčkův Brod

**Je-li na den svaté Barbory
mnoho jinovatky na stromech,
bude hodně ovoce
v budoucím roce.**

SPOŠ v Trnave – 80. ročná jubilantka

*Hoc vek máš kmetovský
vždy zostaneš mladou,
bo mlad' je tvojou doménou*

Život bez vzdelania by bol ako prameň bez vody. Ak si predstavujeme vzdelanie, utkvie nám v pamäti mladosť, škola a kniha.

Život Strednej poľnohospodárskej školy v Trnave je najlepšie porovnateľný s knihou, ktorej prvá strana sa začala písať pred 80 rokmi, 1. septembra 1922. Tak ako kniha i život školy má svoje kapitoly. Tú prvú tvorilo 20ročné obdobie, kedy mlad' túžiaca po poľnohospodárskom vzdelaní nadobúdala hlavne odborné vedomosti v štátnej odbornej škole hospodárskej po dobu dvoch školských rokov, ale iba so 6 mesačným vyučovaním v mimovegetačnom období.

Druhá kapitola sa začala písať 1. septembra 1942, kedy sa otvorila nielen nová budova školy, ale vzniklo i premenovanie na Roľnícku školu s už 10mesačným vyučovaním, ktoré pripravovalo odborníkov pre vtedajšie poľnohospodárske usadlosti a farmy.

Tretia kapitola vznikla v roku 1952, kedy opäť škola zmenila svoje meno na Poľnohospodársku technickú školu, ale zmenila i dobu štúdia na štvorročnú ukončenú maturitnou skúškou. Za bránami školy sa v tomto období vytvárali veľké poľnohospodárske celky do ktorých potrebovali stredoškolských špecialistov, čím vznikali i špecializované odbory pestovateľ, chovateľ a ich kombinácia. Keďže sa bolo potrebné zdokonaľovať i v praktických zručnostiach, vytvorilo sa pri škole účelové zariadenie – Školský majetok, ktorý i keď je v súčasnosti právnym subjektom, svoje poslanie si stále plní.

V roku 1985 sa názov školy zmenil na Strednú poľnohospodársku školu, no štvrtá kapitola sa začala písať až po roku 1989. Rad transformačných zmien, poľnohospodárstvo nevynímajúc, integrovala školu do tohto procesu. Spočiatku išlo o zmenu študijného odboru. Vznikol jeden – agropodnikanie, ale s tromi zameraniami – poľnohospodárska prevádzka, poľnohospodárske služby a poľnohospodársky manažment. Popri týchto zmenách zaniklo diaľkové štúdium nahradené spočiatku jednoročným, neskôr dvojročným denným pomaturitným štúdiom.

Keďže škola reaguje na každú zmenu a zároveň potrebu vzdelávania, postupne otvára nové zamerania ako agro-

turistika a produkcia potravín, ale je pripravená otvoriť i alternatívne poľnohospodárstvo či chov hospodárskych zvierat. I pri reakciách na zmeny, základ školy je stále upevnený v poľnohospodárskej orientácii, ktorú najlepšie demonštrujú konkrétne výsledky. Z nich spomenieme iba tie najdôležitejšie. Tak ako sa zmenil názov školy, prudko odštartovala autorská odborná činnosť našich učiteľov. Svoje odborné, metodické, ale i praktické skúsenosti boli 10 pedagógmi pretavené do vydání učebníc z oblasti biológie, geodézie, rastlinnej výroby, ochrany rastlín, živočíšnej výroby, účtovníctva a praxe. Týmto má škola zapustené korene a rozvetvené konáre v rámci poľnohospodárskych škôl celého Slovenska.

Rozvetvenosť v oblasti odbornej praxe je ďaleko za hranicami vlasti. Kým v roku 1992 sa iba začínalo uvažovať o vstupe do Európskej únie, SPOŠ v Trnave už bola svojím konaním ďaleko za hranicou úvah, pretože rozmiestňovala žiakov na odbornú prax do Nemecka, Holandska a Talianska. Tak ako každá z týchto krajín má svoje geografické postavenie, prírodné a klimatické podmienky, jazyk, zvyky a obyčaje prenáša špecifickosť i na našich žiakov. Predsa majú jedno spoločné farmové hospodárenie, ktoré žiaci spoznávajú a súčasne sa adaptujú na život a príp. i na budúcu prácu v cudzej krajine. Spočiatku sme prax museli vykonávať nielen na báze vlastných organizačných schopností ale i vlastnými finančnými zdrojmi, pretože na financovanie tohto druhu praxí sa v oblasti školstva pozabúda. Až od roku 2001/02 cestou projektu Europrax cez fond Leonardo da Vinci sa nám do Európy kráča lepšie. Medzinárodná spolupráca sa zúročila i spolupracou s MP SR, s ktorým sa podieľame na medzinárodnom projekte organizovania pomaturitného štúdia v Dánsku.

Jubilujúca škola v tomto roku odštartovala celý rad významných, s dominantným postavením i celoštátnych akcií, ktoré keďže ich bolo 13 (a vôbec to nepovažujeme za nešťastné číslo), nie je možné vymenovať.

Za zmienku stojí tá doposiaľ posledná – 15. 11. 2002, kedy sa na škole uskutočnila slávnostná akadémia k 80. výročiu založenia školy. Bolo pre nás ctou, že sa na jej zúčastnili nielen zástupcovia poľnohospodárstva, ale i veľká časť Európy, kedy pri pozdravoch a poďakovaniach sa preplietala i nemčina, holandština, dánština, taliančina, poľština a čeština. I pri samotných oslavách sa nesedelo iba pri sviatočnom stole. Hneď po ich ukončení sa tento zmenil na pracovný, za ktorým sa zorganizovala decembrová prax pre žiakov v I.T.A.S. Padova. Určite tento mikulášsky darček

prispeje do vienka nových medzinárodných skúseností. Veľmi nás teší, že osláv školy sa zúčastnilo a jej aktivity oceňilo veľa poľnohospodárskych inštitúcií. Mierne nás mrzí, že manažment školstva mal menšie zastúpenie.

Veríme, že ešte sa budeme môcť stretnúť či už pri pokračujúcej aktivite, kedy bude na škole a školskom majetku

usporiadaná celoslovenská súťaž o mlieku, o ďalší rok vyhodnotenie žiakov študujúcich v Dánsku, či keď nie pri týchto podujatiach, tak pri storočníci.

Ing. Ján Piešťanský, SPOŠ Trnava

Stručný prehľad histórie SOUP – Pribeník

Tradícia poľnohospodárskeho školstva v Pribeníku začína v roku 1962, kedy sa premiestnila Poľnohospodárska technická škola pestovateľského odboru z Trebišova do budovy bývalého kaštieľa v Pribeníku. Vyučovanie sa započalo 2. septembra 1962 teoretickým i praktickým vyučovaním v učebnom odbore Poľnohospodár-mechanizátor v štyroch triedach s počtom žiakov 71.

Školský rok 1964/65 zaznamenáva obdobie rozvoja školy a to najmä z hľadiska materiálno-technického vybavenia, kedy škola získava autobus, osobný automobil, obilný kombajn, malotraktory, kolesové traktory ako aj pásový traktor. Tieto boli využívané v rámci praktického vyučovania, ktoré sa v tých časoch vykonávalo na hospodárskom dvore bývalého ŠM v Kráľovskom Chlmcu a v Pribeníku. Veľmi dobré podmienky pre praktické vyučovanie poskytovali aj bývalé JRD Soľníčka a JRD Malý Horeš, ktoré patrili medzi najprosperujúcejšie podniky tých čias.

V školskom roku 1966/67 sa učilište zaregistrovalo do zoznamu autoškôl a v rámci vedľajšej hospodárskej činnosti bol otvorený kurz vodičov pre osobné a nákladné vozidlá.

V školskom roku 1968/69 sa začína výučba v nových učebných odboroch: pestovateľ-mechanizátor, zameraný na veľkoplošné závlahy a trojročný učebný odbor traktorista-opravár, zameraný na opravárenskú činnosť.

V 70. rokoch sa dokončovala výstavba areálu školy, ktorý sa rozšíril o garáže a dielne pre ručné obrábanie kovov. Po prevzatí hospodárstva Pribeník od bývalého ŠM Kráľovský sme získali a zbúrali maštale, čím sa nám zväčšil dvor a získali sme 2,8 ha poľnohospodárskej pôdy. Okrem toho sme získali aj jeden veľký hangár, kde sa teraz uskladňujú školské poľnohospodárske stroje.

Nová éra vo vývoji školy začína v r. 1981, kedy sa mení aj samotný názov POU na SOUP, ktoré vzniká zlúčením POU Leles a POU Pribeník. Škola sa teda stavia na úroveň stredného školstva a prvýkrát vo svojej histórii zaraďuje do výchovno-vzdelávacieho procesu študijný odbor končiaci

maturitnou skúškou operátor poľnohospodárskej techniky so zameraním na rastlinnú výrobu. Novými učebnými odbormi, ktoré sa zaraďujú do výchovno-vzdelávacieho procesu sú: strojník, chovateľ, traktorista-mechanik a dvojročný učebný odbor poľnohospodárska výroba. Zlúčením s POU Leles sa škola stáva dvojjazyčnou školou s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským.

V školskom roku 1990/91 sa začína výučba v novom študijnom odbore končiacom maturitnou skúškou operátor poľnohospodárskej techniky so zameraním na živočíšnu výrobu a neskôr so zameraním na rastlinnú výrobu. Postupne sa zriaďovali učebné odbory: poľnohospodár-mechanizátor, traktorista-opravár, opravár poľnohospodárskej techniky so zameraním na RV, strojník, chovateľ a ďalšie. Tieto učebné odbory boli nahradené novými a to sa ustálilo na súčasnej skladbe študijných a učebných odborov:

- 4ročný študijný odbor agropodnikateľ,
- 3ročný učebný odbor Poľnohospodárstvo s možnosťou pokračovania v 2ročnom nadstavbovom štúdiu,
- 3ročný učebný odbor mechanizátor RV,
- 3ročný učebný odbor pekár, respektíve cukrár,
- 2ročný učebný odbor poľnohospodárska výroba.

Po transformácii poľnohospodárskych podnikov v roku 1991 zaniklo naše školské zmluvné pracovisko pri ŠM Kráľovský Chlmec. Z toho dôvodu si SOUP prenajalo od Obecného úradu Pribeník bývalé "skleníkové hospodárstvo" spravované OPKS Trebišov, z čoho SOUP vytvorilo školské hospodárstvo, kde sa realizuje odborný výcvik žiakov v oblasti rastlinnej a živočíšnej výroby.

Počas 40 rokov škola prešla istú etapu života, pričom sa veľmi zmenila a je na nepoznanie. Vedenie školy a celý pedagogický kolektív má na čom budovať, pretože perspektíva školy a jej úroveň sa hodnotí veľmi pozitívne. Každoročne prichádzajú noví žiaci a bránu školy opúšťajú jej absolventi, čím sa naplňujú stránky školskej kroniky.

Mgr. Angela Lattová, SOUP Pribeník

Oslavy jubilea

8. novembra si naša škola – Stredné odborné učilište poľnohospodárske v Pribeníku – pripomenula 40. výročie svojho založenia.

Oslavy jubilea školy boli vhodnou príležitosťou zamyslieť sa nad jej minulosťou a prítomnosťou, i jej poslaním do budúcnosti.

Slávnostná akadémia sa konala v Mestskom kultúrnom stredisku v Kráľovskom Chlmcí a sme veľmi radi, že sála kultúrneho domu bola zaplnená žiakmi, absolventami, bývalými a súčasnými zamestnancami školy. Naše pozvanie prijali aj vzácní hostia – zástupcovia štátnej správy, miestnej i krajskej samosprávy, rezortného ministerstva, riaditeľa poľnohospodárskych učilíšť, poľnohospodárskych družstiev a významných inštitúcií.

Naše pozvanie prijali aj zástupcovia partnerských škôl z Českej republiky a Maďarska.

Parlamentné zastúpenie sme privítali v osobe Istvána Pásztor, poslanca NR SR a primátora mesta Kráľovský Chlmec, ktorý úspechy školy ocenil odovzdaním Ceny primátora mesta Kráľovský Chlmec do rúk riaditeľa školy Ing. Štefana Dubíka.

V kultúrnom programe, ktorý nasledoval po oficiálnej časti akadémie, nám kyticu vďaky a vrúcnych želaní odovzdali žiaci našej školy. Sviatok školy prišli pozdraviť tanečná skupina CAT z CVČ v Kráľ. Chlmcí, tanečný pár Molnárová – Bunbák z klubu spoločenských tancov Energosun Veľké Kapušany, Boková Katarína – zabávala peknými spevom a úspešná skupina Merlin zo Sniny ukážkou írskych tancov.

Súčasnou osláv boli aj sprievodné podujatia – výstava ovocia a zeleniny, výstava pekárenských výrobkov žiakov školy a ukážka plemenných žrebcov.

Slávnostná recepcia bola vhodnou príležitosťou na nostalgiiu a pekné spomienky, pri ktorých sa na tvárach tých skôr narodených objavila neraz aj slzička.

Oslavy sú už dnes za nami, čakajú nás každodenné pracovné povinnosti a spoločne si želajme, aby táto škola aj v ďalších desaťročiach neustále rástla, napredovala a vychovávala pre našu spoločnosť oddaných a odborne zdatných absolventov.

Mgr. Angela Lattová, SOUP Pribeník

50 rokov Stredného odborného učilišta poľnohospodárskeho vo Viničkách

19.11.2002 sa konali oslavy 50. výročia založenia SOUP vo Viničkách. Prvá časť osláv bola pracovná. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a Vlastivedné múzeum v Trebišove pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva SR, v spolupráci s ďalšími inštitúciami, medzi ktorými je aj SOUP Viničky poriadali v tento deň seminár s názvom „Tokajské vinohradníctvo a vinárstvo na Slovensku“. Konal sa v zasadacej miestnosti SOUP. Bol dobre pripravený, s hojnou účasťou a kvalitným obsadením. Predkladatelia príspevkov boli limitovaní vo vystúpeniach a niekoľko príspevkov bolo prihlásených aj priamo na samotnom seminári. Záujem a problematiku vyústil do plodnej diskusie. Zo seminára bude vydaný zborník.

Popoludní sa odobrali účastníci seminára do školskej jedálne a pripojili sa k oslavám spojeným s kultúrnym programom a zábavou. Pripravu osláv, ich zabezpečenie

a kultúrny program, pripravili spoločne žiaci Stredného odborného učilišta poľnohospodárskeho a Odborného učilišta internátneho vo Viničkách, ktoré sú pod spoločným riadením.

Oslavy poctili svojou návštevou mnohí významní predstavitelia inštitúcií, ktoré školu riadili, riadia, alebo s ktorými škola spolupracuje. Pri tejto príležitosti bol udelený rad vyznamenaní menovite od Ministerstva pôdohospodárstva SR, Agroinštitútu v Nitre, Krajského úradu v Košiciach, Okresného úradu v Trebišove, od Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, od Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, v zastúpení Botanickej záhrady v Košiciach, od Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre a Vlastivedného múzea v Trebišove. Zdravicu k výročiu poslal vedúci Služobného úradu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky Ing. Ján Varjú a z Ministerstva školstva SR gen. riaditeľ

Ing. Ján Hero. Pri príležitosti osláv prednosta Krajského úradu v Košiciach ocenil štyroch súčasných pracovníkov SOUP za dlhoročnú úspešnú prácu vo výchovno-vzdelávacom procese.

Z iniciatívy, ktorá vzišla na odbornom seminári sa vo večerných hodinách stretli prihlásení členovia spolku Priateľov tokajského vína, kde bol zvolený jeho prezident a pracovná rada.

Účastníci osláv sa družne zabávali a spev sa z jedálne SOUP sa ozýval do neskorých večerných hodín. 20.11. 2002 žiaci oslávili 50. výročie založenia školy imatrikuláciami a terajší zamestnanci sa stretli s bývalými zamestnancami a niektorými bývalými žiakmi na spoločnom posedení s kultúrnym programom.

Ing. Ladislav Hrenyo, SOUP Viničky

50 let Střední zemědělské technické školy v Mladé Boleslavi

Z rozhodnutí sněmu Království českého bylo povoleno zřízení zimní hospodářské školy v Mladé Boleslavi již v r. 1883. O pět let později byla přeměněna na školu rolnickou s dvouletým celoročním vyučováním. V r. 1901 byl zakoupen pozemek pro školní statek ..., 1. ledna 1910 byla škola jako první v Čechách převzata do zemské správy. Pro potřeby zemědělců škola organizovala kurzy, přednášky, poradenství, rozborů aj.

Pro zemědělské školství byl významný r. 1952. Řízením zemědělského školství bylo pověřeno ministerstvo zemědělství, jeho školské orgány v tomto roce zřídily v Mladé Boleslavi zemědělskou technickou školu oboru mechanizace zemědělské výroby. Škola postupně získávala další prostory, a to i novou výstavbou.

Za pozornost stojí, že studium bylo (do škol. r. 1955/56) organizováno obdobně jako na vysokých školách – žáci vždy na konci pololetí konali semestrální zkoušky z teoretických i praktických předmětů. V r. 1959 převzala škola školní statek v Horkách nad Jizerou, po jeho předání tamnímu učilišti vykonávali žáci učební praxi na Státním statku v Bezně, v okolních JZD i v dalších výrobních závodech.

Kromě mechanizačního oboru byla v škol. r. 1961/62 a o rok později otevřena vždy jedna třída studijního oboru pěstitel-chovatel, ve kterém studovala převážně děvčata.

Spoluprací škol stejného typu se výuka se neustále zkvalitňovala, vznikaly učebnice pro odborné předměty, vydány byly v r. 1974 nové učební plány a osnovy. Žáci dávali přednost zdejší škole před školou průmyslovou, velký počet žáků odcházel na vysokou školu. V 80. letech začala škola spolupracovat s katedrou pedagogiky VŠZ a do r. 1999 byla její cvičnou školou.

Po r. 1989 nastal v důsledku změn v zemědělství pokles zájmu o zemědělské obory. Škola proto rozšířila svoji nabídku o zaměření technická administrativa a postupně další obory. Vedle maturitních oborů se na škole začaly vyučovat i obory učební. V r. 1993 se škola transformovala na integrovanou střední školu, v r. 1999 splynula se SOU Josefův Dvůr a vznikl nový subjekt s názvem Střední odborná škola, Střední odborné učiliště a Učiliště – Centrum odborné přípravy Mladá Boleslav.

V r. 1993 byla škola vybrána do programu Phare. Cílem byla reforma odborného školství financovaná Evropskou unií. V současné době škola nabízí vzdělávání v oblasti zemědělství, strojírenství, elektrotechniky, stavebnictví ekologie, veřejné správy a podnikání.

Za 50 let existence absolvovalo školu celkem 2782 studentů denního čtyřletého studia, 733 studentů nástavbového studia, 815 posluchačů studia při zaměstnání a 298 učňů. Organizací studia jsou žáci připravováni na provozní podmínky, jsou adaptabilní a mají široké uplatnění na trhu práce.

Před Vánocemi neškodí mokro osení, ale tím víc po Vánocích.

Když Vánoce obilí stromy sněhem, tak je posype jaro květem.

Jsou-li zelené Vánoce, Velká noc bude bělit se.

Jsou-li vrby o Vánocích plny rampouchů, bývají o Velikonocích plny kočiček.

Vánoce v Opočně

Ve dnech 7. a 8. prosince 2002 se v areálu SOU a OU Opočno konal 6. ročník výstavy „Vánoce v Opočně“. Letošní novinkou byly vstupenky s osvědčenými vánočními recepty.

Během soboty a neděle se přišlo podívat mnoho návštěvníků na pestrnou nabídku výrobků vystavovatelů a prodejců z Opočna a blízkého okolí. Bylo možné si z širokého sortimentu zakoupit např. svíčky, předměty s opočenskými motivy, drobnou keramiku a jiné. Ani letos nechyběly betlémy

z Orlických hor. Část výstavy tvořily výrobky žáků zahradnických, farmářských, kuchařských a opravářských oborů. Někteří z nich přímo na výstavě předváděli aranžování pod vedením mistrů odborné výchovy.

V sobotu současně probíhal „Den otevřených dveří“. Zájemci o studium na SOU a OU Opočno získali podrobné informace a prohlédli si celý areál. V kovárně a dílně strojího obrábění jim žáci předváděli praktické dovednosti.

Ing. Jiří Mlateček, SOU a OU Opočno

Fotbalisté z Podbořan na světový turnaj do Šanghaje

Ve dnech 5. – 6. listopadu 2002 pořádalo Střední odborné učiliště zemědělské a Odborné učiliště v Podbořanech finále mistrovství republiky středních škol ve fotbale.

Vzhledem k nepříznivému počasí se tato akce nemohla uskutečnit na původně plánovaném hřišti FK Chmel Blšany a zápasy byly odehrány na hřišti s umělým povrchem SK Rakovník. Závěrečného turnaje se zúčastnilo 8 nejlepších mužstev z celé České republiky. Čtyřčlenné kvalifikační skupiny vyhrála družstva z Mladé Boleslavi a Podbořan. Poslední finálové utkání těchto dvou týmů o celkové

vítězství a o právo účasti na světovém turnaji v Číně bylo důstojným vyvrcholením celé republikové soutěže.

Družstvo Středního odborného učiliště zemědělského a Odborného učiliště v Podbořanech zvítězilo a dosáhlo největšího úspěchu ve své historii – po čtyřech mistrovských titulech z rezortních přeborů v předcházejících letech jsou nyní nejlepším středoškolským týmem v republice a budou reprezentovat ČR na světovém turnaji v Šanghaji.

PaedDr. Ladislav Grössl, SOUz a OU Podbořany

Nabídka odborných knih Nakladatelství Brázda

O rostlinách a jejich pěstování

Průvodce odbornými názvy rostlin
(M. Šmíd) NOVINKA

Terminologický slovník zabývající se českými významy vědeckých jmen rostlin, která jsou tvořena tzv. botanickou latinou. V botanické nomenklatuře se využívají převážně slova latinského původu, ta jsou doplněna slovy nelatinskými, a to nejen z řečtiny, ale i z jiných jazyků.

Váz., A5, 320 str., cena 220 Kč

Atlas poškození lesních dřevin
(G. Hartmann, F. Nienhaus, H. Butin)

Autoři vybrali 231 nejčastějších a hospodářsky nejvýznamnějších chorob vyvolaných infekcí hub, bakterií, virů, škůdců, extrémní počasí, nedostatkem živin aj. Na více než 500 barevných obrázcích jsou poškození zdokumentována a jejich srovnání s doprovodným textem umožňuje snad-

nou identifikaci původce poškození. Atlas navazuje na Atlas chorob a škůdců okrasných dřevin od stejných autorů. Brož., A5, 296 str., 517 bar. obr., cena 395 Kč

Pěstujeme jabloně
(J. Blažek)

Monografie o jabloních uvádí vše, co je potřebné vědět pro jejich úspěšné pěstování. Pozornost věnuje i novinkám, např. výběru nejnovějších odrůd, pěstování štíhlých větven, použití fertigace, moderních metod skladování aj.

Váz., A5, 256 str. + 24 str. bar. přílohy, cena 235 Kč

Rukověť vinaře
(V. Kraus, V. Hubáček, P. Ackermann) DOTISK

Kniha předních odborníků je určena všem pěstitelům a zájemcům o zpracování hroznů. Jsou zde uvedeny informace o postupech při zakládání vinic a pěstování révy vinné, o sklizni a zpracování hroznů, technologii ošetřová-

ní vína, senzorickém hodnocení vína, o zařízeních provozů i o ochraně proti chorobám a škůdcům.

Váz., A5, 268 str. + 12 str. bar. přílohy, cena 280 Kč

Rozmnožování okrasných stromů a keřů (V. Walter) DOTISK

Přepřelované vydání příručky popisuje všechny metody rozmnožování více než 400 listnatých a jehličnatých rodů dřevin, tj. téměř úplného sortimentu pěstovaného u nás.

Váz., A5, 312 str., 62 obr., cena 195 Kč

O koních a jezdeckví

Chov koní

(J. Dušek a kol.) DOTISK

Dotisk encyklopedie o všech důležitých otázkách chovu koní – fyziologii a morfologii koní, organizaci chovu, plemenitbě a odchovu hříbat, výživě, výcviku, nemocích aj.

Váz., B5, 360 str., 16 str. bar. příl., 420 Kč

Než přijde veterinář

(J. Bartz) NOVINKA

Příručka nabízí pomoc při řešení zdravotních krizových situací, do kterých se mohou dostat koně. Kapitola o první pomoci je sestavena podle výrazných příznaků tak, aby mohl každý druh onemocnění snadno rozpoznat. Další kapitoly knihy se zabývají nejčastějšími onemocněními jednotlivých částí těla koně a jejich léčením.

Váz., A5, dvoubarevný tisk, 144 str., 55 obrázků, cena 250 Kč

Jak si vysloužit ostruhu

(H. Stern) NOVINKA

Knihu pro všechny, kteří chtějí začít jezdit na koni, napsal německý publicista již před 30 lety. Stala se nejpopulárnější učebnicí jezdeckví, jen v Německu vyšla již v 18 vydáních. Autor osobitým a humorným stylem, ale při tom velmi odborně a pregnantně popisuje krok za krokem vše, co se začátečník musí naučit, aby se z něj stal úspěšný jezdec, který společně s koněm prožívá radost z jízdy. Věnuje se výběru správné jezdecké školy, výstroji jezdce a koně, sedu, pomůckám, základním chodům, cvikům na jízdárně i ježdění v terénu při výježděcích.

Váz., B5, 200 str., 110 bar. obr., 25 pero, cena 420 Kč

Skokové ježdění

(A. Paalman) DOTISK

Dotisk knihy světově známého trenéra, která již vyšla v deseti jazycích, podrobně popisuje výcvik koní a jezdců

pro parkúrové ježdění a stavbu parkúrů. Klade důraz na přirozenou metodu výcviku.

Váz., B5, 360 str., 670 č.b. obr., cena 395 Kč

Jezdecká škola Lindy Tellington-Jonesové

Světově známá autorka metody TTEAM slovem i na barevných fotografiích podrobně představuje své osvědčené metody výcviku koní. Soustava jí vypracovaných postupů a doteků umožňuje vychovat z koní partnery, kteří rádi spolupracují s člověkem na základě příjemných zážitků při výcviku.

Váz., A4, 120 str., 330 bar. obr., cena 395 Kč

O zvířatech a jejich chovu

Chov hrabavé drůbeže

(F. Tuláček) NOVINKA

Příručka o chovu slepic, krůt, perliček a japonských křepek v menších chovech. Znamý odborník uvádí vše, co by měl chovatel jednotlivých druhů vědět o plemenech, odchovu, technologii chovu a krmení, aby mu chovaná zvířata přinesla takový užitek, na jaký jsou jednotlivá plemena vyšlechtěna.

Brož., A5, 164 str., 89 obr., 12 str. bar. příl., cena 195 Kč

Chov ovčí

(F. Horák a kol.) DOTISK

Doplněné vydání úspěšné příručky o všech důležitých aspektech chovu ovčí (ovčí produkty, plemena, šlechtění, reprodukce, výživa a krmení, ustájení a chovná zařízení, zdravotní problematika, ekonomika chovu) reaguje na změny zaměření chovu v podmínkách tržní ekonomiky, tj. na produkci masa.

Brož., A5, 176 str., 8 str. bar. příl., cena 185 Kč

Knihy si můžete objednat v nakladatelství, při nákupu více než 3 knih nabízíme slevy.

Nakladatelství Brázda s. r. o.

Braunerova 4, 180 00 Praha 8

Tel., fax: 284 841 141, tel.: 284 841 098, 284 842 098

E-mail: nakladatelstvi.brazda@sendme.cz

www.nakladatelstvi-brazda.wz.cz

**Svítlí-li na den svatého Štěpána
slunce, bude drahé ovoce.**

Recenze

KOHOUTEK, R. *Poznávání a utváření osobnosti*. 1.vyd. Brno: CERM s.r.o., 2001, 257 s. ISBN 80-7204-200-9

Nejen poradenským psychologům, pedagogům základních a středních škol, ale i rodičům je určena další publikace Rudolfa Kohoutka, významného českého odborníka v oblasti poradenské psychologie a dlouholetého vysokoškolského učitele. Na knižní trh se tak dostává přehledná, teoreticky kvalitní a v praxi přínosně použitelná kniha, jež je výsledkem dlouholetých odborných teoretických i praktických zkušeností autora.

Publikace je vhodně logicky rozčleněna na dvě základní části (část A – Poznávání osobnosti, část B – Utváření osobnosti). Každá z nich se zaměřuje na dílčí odbornou problematiku, přičemž obě části působí obsahově vyváženě.

V oblasti **Poznávání osobnosti** (část A) autor zpočátku představuje základní metody poznávání osobnosti (kpt. 1), které např. rozděluje do tří skupin, na subjektivní, objektivní a projekční (s. 6). Dále se zdařile věnuje popisu vybraných, obecně v praxi použitelných, diagnostických metod (kpt. 2–5).

Nejprve autor přiklání svoji pozornost k **Poznávání a hodnocení** (kpt. 2), přitom pozorování nejdříve obecně charakterizuje a teprve posléze specifikuje v souvislosti s verbální komunikací (kpt. 2.1 – *Pozorování při verbální komunikaci*) i s komunikací nonverbální (kpt. 2.2 – *Pozorování při nonverbální komunikaci*). Dále se autor detailně soustřeďuje na oblast *Pozorování v zátěžových situacích* (kpt. 2.3), přičemž v této souvislosti neopomíná ani umění asertivity (s. 25), či obecné přizpůsobování mechanismům jedince (s. 26–29) nebo aktivní a pasivní přizpůsobovací operace (s. 29–36).

Hodnocení autor chápe jako „vyjádření pozorovatele o duševnu či chování nebo činnosti pozorované osoby s cílem osobu ovlivnit“ (s. 36). Uvádí nejběžnější posuzovací metody (s. 36–38) a možné chyby při posuzování (s. 38–39). V souvislosti s výchovou a vzděláváním ve školách autor podtrhuje význam vypracování charakteristiky osobnosti žáka (s. 39–53) a uvádí návrh kritérií, podle kterých lze chování a projevy osobnosti žáka hodnotit.

Rozhovor (kpt. 3) je autorem pokládán „za pravděpodobně nejdůležitější, nejnáročnější, nejstarší a nejčastěji používanou metodu pro získání informací“ (s. 54). Proto

ji podrobně specifikuje. Vysvětluje jak *Pojem rozhovor* (kpt. 3.1), tak i *Druhy rozhovoru* (kpt. 3.2), *Požadavky na tazatele* (kpt. 3.3), objasňuje *Přípravu na rozhovor* (kpt. 3.4) a popisuje jednotlivá *Stádia rozhovoru* (kpt. 3.5).

Mezi představované diagnostické metody autor následně zařazuje **Dotazník** (kpt. 4), který jednak definuje (kpt. 4.1), pak popisuje *Otázky v dotazníku* (kpt. 4.2), *Dotazníkové průzkumy* (kpt. 4.3) a vysvětluje také *Požadavky*, kladené na tuto metodu (kpt. 4.4).

Tématický okruh Poznávání osobnosti je uzavřen kpt. 5 – **Didaktické testy**. Autor zde vyjadřuje přesvědčení, že „didaktické testy jsou jednou z cest ke zvýšení efektivity a racionalizace kontrolního ověřování a hodnocení vědomostí žáků, ke zvýšení objektivitu výchovně vzdělávací práce učitele a nepřímo i ke zvýšení efektivity učební činnosti žáků“ (s. 83). Nejprve didaktické testy obecně charakterizuje (kpt. 5.1) a uvádí stěžejní informace z *Historie didaktických testů* (kpt. 5.2). Následně pak didaktické testy klasifikuje (kpt. 5.3), vyslovuje důležité požadavky na ně (kpt. 5.4), zamýšlí se nad *Testovými položkami* (kpt. 5.5) a vyjadřuje názory na *Možnosti využití didaktických testů* (kpt. 5.6).

Oblast **Utváření osobnosti** (část B) je tvořena šesti kapitolami (kpt. 6 – 11), z nichž každá se zabývá konkrétním odborným problémem. Výsledkem je tak přehledné představení důležitých momentů, které významně přispívají k formování osobnosti jedince.

Klíčovou roli mezi sociálními skupinami, které jedince sociálně determinují, autor přisuzuje rodině. Proto je kpt. 6 – **Rozvoj osobnosti v rodině** koncipována jako ucelené pojednání o rodinném prostředí (s. 99), o charakteristikách současné rodiny (s. 100), o jejím bydlení (s. 100–101), o funkcích, které plní (s. 101–107), o typech rodin (s. 107), jejích členech (s. 110–115) a dalších důležitých attributech.

Konfliktové situace a jejich řešení (kpt. 7) podstatně přispívají k rozvoji a utváření osobnosti a autor je pečlivě rozebírá. Rozlišuje interpersonální a intrapersonální konflikty (s. 118–120), popisuje čtyři fáze adekvátního modelu řešení konfliktu či problému (s. 121–122), zaměřuje se dále na diskusi, jako aktivitu, která má ráz kolektivního řešení problému (s. 122–123) a zabývá se též předcházením konfliktů (s. 123–126). Kapitola je uzavřena pasáží o normách chování jedince (s. 127–131).

Vzhledem ke skutečnosti, že „u významného procenta dětí a mládeže dochází k problémovému vývoji osobnosti pod vlivem mnoha různých faktorů“ (s. 132), zařazuje autor do publikace též kpt. 8 – **K problematice závad a poruch osobnosti**. V ní se vyslovuje jak *K teorii difcilít* (kpt. 8.2), tak také přehledně a systematicky klasifikuje problémové děti a mládež (kpt. 8.3) a naznačuje též *Prevenční a nápravu závad a poruch chování* (kpt. 8.4).

V kpt. 9 – **Psychologie a péče o zdraví** jsou autorem úspěšně specifikovány pojmy zdraví (s. 151–152), nemoc (s. 152–154), defekt (s. 154) a dysbióza (s. 154). Příčiny poruch zdraví (kpt. 9.2) autor spatřuje ve faktorech získaných (Získané poruchy – s. 155–157), vrozených (Vrozené poruchy – s. 157–158) a dědičných (Dědičné poruchy – s. 158–160). V kapitole 9.3 – *Osobnost a zdraví* autor představuje tři různé typy osobnosti: osobnost typu A, osobnost typu C a osobnost typu B, která na rozdíl od obou předchozích vykazuje zdravý způsob chování. Mezi *Psychologická zdravotní opatření* (kpt. 9.4) pak vhodně zařazuje kognitivní techniky předefinování (např. asertivitu – s. 165–167) a způsoby ovládnutí a transformaci emocí (s. 167–168).

„Jedním z nejdůležitějších klíčů k poznání člověka je postižení úrovně jeho sebepoznání, jeho sebeúcty a jeho sebehodnocení“ (s. 168). Proto se autor v kpt. 10 – **Sebepoznání a sebehodnocení** následně soustřeďuje na objasnění jejich podstaty (s. 168–173) a z pohledu mnoha odborníků vysvětluje *Strukturu jáství* (kpt. 10.2). V této souvislosti neopomíná ani *Poruchy sebehodnocení* (kpt. 10.3), či specifikaci *Zdravého sebehodnocení* (kpt. 10.4).

Bohaté teoretické i praktické zkušenosti autora z oblasti poradenské psychologie jej opravňují ke koncepci obsahu

kpt. 11 – **Pedagogicko-psychologické poradenství**, v níž se zejména věnoval historii, ale i současnosti tohoto artefaktu v našich národních podmínkách (s. 196–211). Prezentace brněnského modelu diagnostického postupu (s. 211–217) na konkrétním případě názorně dokumentuje ustálený postup při poradenském šetření výukových obtíží dětí v prostředí Pedagogicko-psychologické poradny v Brně.

Sedm odborně fundovaných **Příloh** (s. 219–262) může posloužit budoucím čtenářům publikace jako účinný nástroj pro jejich potřeby poznávání sebe i druhých. Jedná se o tyto materiály: **Záznam rozhovoru**, **Dotazník pro třídního učitele**, **Dotazník pro rodiče**, **Životopis**, **Didaktický test z psychologie**, **Sebehodnocení a Škála pro hodnocení pracovníků**. Všechny navazují na předchozí odborný text publikace a lze je chápat jako jeho praktické vyústění.

Použitá a doporučená literatura (s. 263–267) je jednotným a vyčerpávajícím zdrojem literárních pramenů (164), vážících se k zaměření publikace, ve které **Jmenný rejstřík** (s. 269–271) a **Věcný rejstřík** (s. 273–274) pomohou čtenáři ke snadnější orientaci.

Text publikace je koncipován jednoznačně a srozumitelně, s důrazem na jeho logickou strukturu, grafické zpracování je na vysoké úrovni.

Rudolf Kohoutek předkládá odborné i laické veřejnosti nosný výběr primárních odborných problémů, jimiž se ve svém dosavadním profesionálním životě zabýval. Právě ony mohou být cenným zdrojem informací a také inspirací pro mnohé odborníky i laiky, koncentrující se na oblast poznávání a formování osobnosti člověka.

PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV, PEF MZLU Brno

Uplynulo 120 let od narození

Jaroslav Smolák

„...Výtečný a oblíbený učitel, vychoval na sta žáků, jimž se za jeho vedení dostalo plného vyzbrojení pro život a pro jejich odbornou činnost; výborný a obětavý kolega a jemný člověk, který nemá nepřátele; význačný organizátor; budující základy pro odbornou práci, ať už na škole nebo v četných institucích a korporacích, které, poznávše tyto jeho vlastnosti, těží z nich ve prospěch našeho zemědělství a speciálně zhusta zanedbávaných dosud odvětví ovocnických a zahradnických...“

C. Blatný, 1942

Pochází z učitelské rodiny. Narodil se 12. února 1882 v Červeném Hrádku u Zásvek. Rodinné prostředí v něm vzbudilo pozitivní vztah k pedagogické práci, obdiv k přírodě a lásku k hudbě. Obdiv k přírodě a vztah k pedagogice během dalšího života přetavil v životní profesi, lásku

k hudbě si podržel rovněž po celý život, byť v podobě ne profesionální.

Po gymnaziálních studiích v Kolíně a v Praze vystudoval přírodní vědy na filozofické fakultě Karlovy univerzity. Spe-

cializoval se při tom na botaniku. Brzy se stal soukromým asistentem profesora Bohumila Němce. Toto setkání bylo pro Smoláka osudové, prohloubilo jeho zájem o vědeckou práci a přivedlo ho na cestu k jeho budoucí profesní specializaci. Říká o tom: „Pracovat v laboratoři jeho fyziologického ústavu na Slupi byla opravdu radost. Tím více, když jsme poznávali Němcovu ušlechtilost, serióznost, pracovitost, jeho ochotu a přátelskost ke všem žákům...Bylo to v r. 1904 a 1905, kdy jsem se zásluhou Němcovou vážně přiblížil k rostlinné patologii...“

Základní impuls pro jeho odbornou orientaci dal tedy Bohumil Němec. Nato se stal ve školním roce 1905/1906 asistentem význačného našeho mykologa profesora Františka Bubáka na tábořské akademii. Další dva roky pracoval jako gymnaziální učitel v Praze (v Křemencově ulici na Královských Vinohradech) a v Rakovníku. Teprve místo na tehdejší vyšší hospodářské škole v Roudnici nad Labem (od r. 1908) mu opět dovolilo věnovat se fytopatologii. Tam v r. 1910 založil fytopatologickou výzkumnou stanici, která vedle Bubákova tábořského ústavu byla u nás první toho druhu. Zde soustředil kolem sebe četné spolupracovníky a vybudoval síť rostlinolékařských zpravodajů.

V roce 1922 je povolán za ředitele nové vyšší ovocnicko-vinařské a zahradnické školy v Mělníku, která pod jeho vedením dosáhla značného vzhlasu a přilákala ke studiu i mnoho cizinců (Jugoslávců, Ukrajinců, Bulharů, Poláků). V r. 1923 rovněž zde založil stanici pro choroby rostlin, která měla rozsáhlou zpravodajskou síť tvořenou až 150 zpravodaji z několika okresů východně a severně od Mělníka. Měla výzkumný, informační, evidenční a propagační charakter. Jako první v republice zaváděla např. biologickou ochranu proti mšici krvavé chovem vosičky jabloňové. Po odchodu dr. Smoláka přestala pracovat.

V r. 1931 odchází z rodinných důvodů z Mělníka a stává se ředitelem Zemského pomologického ústavu v Praze-Troji. Své poslání i tu splnil – stal se jedním z hlavních budovatelů pomologického ústavu v Ruzyni u Prahy. Pracoval by zřejmě úspěšně dál, nebyť předčasného penzionování v roce 1939.

Po druhé světové válce navázal na svou dřívější kariéru vysokoškolského učitele. (Vedle povinností středoškolského profesora, ev. ředitele, přednášel fytopatologii, byl jako soukromý docent: od r. 1920 na Vysoké škole zemědělské v Brně a od r. 1925 v Praze.) Byl pověřen přednáškami z fytopatologie na Vysoké škole zemědělské v Praze. Setrval zde až do roku 1959, do svých 77 let. Před tím, v roce 1957, byl jmenován řádným profesorem a ve své poslední době, ve studijním roce 1958/59 zastával funkci děkana fakulty. Až do své smrti, 17. srpna 1971, půl roku před svou devade-

sátkou, působil jako člen vědeckých rad, vychovatel vědeckého dorostu, předseda státních zkušebních komisí apod.

Profesor Smolák byl nevšední, všestranně vzdělanou a neúnavnou osobností. Systematické celoživotní studium doplňoval řadou i dlouhotrvajících studijních pobytů v zahraničí. Byl pro to velmi dobře jazykově vybaven – ovládal slovem i písmem němčinu, angličtinu, francouzštinu.

Více než padesát let působil jako pedagog. Z toho podstatnou část jako pedagog středoškolský – přitom se stal uznávaným badatelem, jedním ze zakladatelů důležité vědní disciplíny. Tato skutečnost, která v historii našeho zemědělského školství není ojedinělá, vybízí k úvahám, jak je možné, že na školách tohoto typu mohly vyrůst osobnosti tohoto formátu?

Po celoživotních zkušenostech se ve svých 84 letech prof. Smolák o pedagogice vyjádřuje, že „mnohdy je to spíš umění než nauka“. Úspěšná práce pedagoga je podmíněna určitými vlohami. „Kdo se vychovatelem nenarodí, sotva mu studium pedagogické nauky pomůže“, říká. Za nejlepší výchovnou metodu považoval dobrý příklad – „ve školách, v rodině, všude“.

Výrazný je jeho podíl na organizaci a budování zemědělského školství, jmenovitě zahradnického. Řídil nejen jejich výstavbu, vybavení, vytváření dělných kolektivů, ale přispěl k formování obsahové náplně těchto škol i k formování jednotlivých zahradnických disciplín. Pověst vynikajícího pedagoga ho přivádí do zkušební komise pro učitelství na školách ovocnicko-vinařských a zahradnických, ale i do předání Jednoty profesorů a učitelů zemědělských škol.

Jako badatel dosáhl mezinárodní úrovně v oboru, který významnou měrou pomohl konstituovat. Vymyká se záměru tohoto pojednání blíže charakterizovat jeho vědeckou činnost. Připomeňme jen, že první vědecká pojednání publikoval již v době vysokoškolského studia, že souhrnný seznam publikací uveřejněných v našich i světových periodikách je značně obsáhlý, že zahrnuje studie anatomické, cytologické, morfologické, hlavně však studie týkající se nejrůznějších oblastí fytopatologie.

Při pilné vědecké práci nepodceňoval Smolák jakoukoliv formu spolupráce se širokou zemědělskou veřejností. Měl vzácný dar: podat – slovem i písmem – i tu nejsložitější problematiku způsobem srozumitelným pro prostého člověka. Zasloužil se významně o to, že zemědělská praxe se o choroby rostlin začala zajímat. Inspiroval řadu praktických kroků k ochraně rostlin a tím významně přispěl k záchraně značných hodnot pro naše zemědělství.

V této souvislosti nemohl, samozřejmě, odmítnout ani spolupráci s časopisy určenými praktické i laické veřejnosti. Napsal bezpočet časopiseckých článků, byl spoluredaktorem a jedním ze zakladatelů odborného časopisu Ochrana rostlin, od roku 1945 až do svého skonu byl spolupracovníkem a lektorem redakce Zahradnických listů. Ocenění zaslouží i jeho redaktorská práce při vydávání naučného slovníku zahradnického.

Napsal řadu knižních publikací vědeckého i populárně vědeckého zaměření. Z nich za průkopnickou je považována především jeho „Rostlinná pathologie“, která vznikla z popudu prof. Němce a představuje první českou učebnici toho druhu. Vydal ji poprvé v r. 1913 v době svého roudnického působení, a potom ještě několikrát, vždy v přepracované podobě. Napsal rovněž Učebnici pathologie kulturních rostlin pro vyšší hospodářské školy, dílo, jež – podle Blatného (1942) – rozsahem a zpracováním se řadí k nejlepším našim i zahraničním publikacím v tomto oboru.

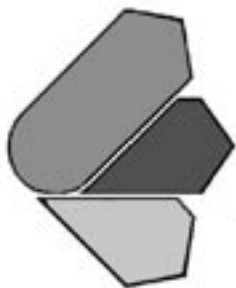
J. Smolák se podílel na činnosti mnoha organizací a institucí. Patří k zakládajícím členům Československé akademie

zemědělské, posléze se také stal jejím čestným členem. Velký vědecký a organizační význam mělo jeho několikaleté předsednictví zahradnického odboru ČAZ, kde rozvinul bohatou všestrannou činnost a přispěl kupříkladu též k vyjasnění mnoha názvoslovných problémů. Dále byl dlouholetým členem a později expertem pro ochranu rostlin Svazu výzkumných ústavů zemědělských, členem výboru Ovocnické jednoty, členem mezinárodního výboru pro pořádání zahradnických kongresů, členem řady zahradnických vědeckých společností atd.

Jak už bylo připomenuto, Smolák měl rád hudbu, zpěv. Ovšem nejen pasivně, on se v těchto oborech vyznal. Například v Mělníce jako ředitel učil zpěvu, ve městě pak dirigoval starobylý pěvecko-hudební soubor. Blatný na toto téma o něm říká: „...Kantorské dědictví – hudba – byla mu vždy nejen osobní zálibou, ale též podnětem k bohaté činnosti výkonné a organizační, ať už na našem venkově nebo v Praze. Ocenit tuto činnost vymyká se z rámce daných možností. Zde budiž jen řečeno, že je velká, záslužná a nedoceněná, jak ostatně při skromnosti Smolákově ani jinak nemůže být“.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejší „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

AGROINŠTITÚT
NITRA

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, 227 010 111, fax: 241 725 871, e-mail:

krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/653 67 33, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15, - Kč (Sk), roční předplatné 150, - Kč (Sk)

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava; PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava; Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec; Ing. Igor Drobný, SZÁŠ Piešťany; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková, Agroinštitút Nitra; Ing. Ivan Jung, CSc., Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora; Ing. Václav Kolečko, SOU Praha – Velká Chuchle; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, SOUP Rakovice; Ing. Jaromír Musil, Ph.D., Národohospodárska škola Boskovice; doc. Ing. Milan Slavík, CSc., KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR